

BETEGTÁJÉKOZTATÓ

ALTATÁS, ÉRZÉSTELENÍTÉS (RÉSZLETES)

TÁJ/1341

Tisztelt Betegünk!

A kezelőorvosa elmondta Önnek, hogy gyógyulásához műtétre van szüksége. Ma már a műtét alatt biztosítható az, hogy egy komoly beavatkozás is csak a tűszúrásnál nem nagyobb mértékű fájdalommal jár. Az orvos (aneszteziológus) feladata ez. A műtét helyétől, annak jellegétől, az Ön egyéb betegségeitől, a szedett gyógyszereitől függően ajánljuk Önnek és szakmánk szabályai szerint a legmegfelelőbbnek tartott módszert.

Két módszert mutatunk be Önnek az alábbiakban.

1. Altatásos érzéstelenítés vagy más néven általános érzéstelenítés

Ennek során vénába adott nyugtató, altató és fájdalomcsillapító hatású gyógyszerekkel, illetve altatógázokkal betegeinket egy mély alváshoz hasonló állapotba hozzuk. Az altatást a vénába fecskendezett gyógyszerekkel kezdjük, ami gyors és kellemes elalvást biztosít, de ha a biztonságosság úgy kívánja, altatógáz belélegeztetésével is el tudjuk altatni betegünket. Az altatás alatti jó oxigénellátáshoz, a műtét alatti lélegeztetés biztosításához és az altatógáz pontos adagolása végett az altatógéphez kapcsoljuk betegünket. Ez történhet arcmaszkkal, vagy a légcsőbe vezetett tubussal. Ha a sebészi beavatkozás teljes izomellazítást igényel, csak az utóbbi jöhet szóba. Az általános érzéstelenítést a továbbiakban altató és fájdalomcsillapító hatású gyógyszerekkel és altatógázokkal tartjuk fenn. Az altatógép monitorai végig figyelik a beteg szív működését, a vérben levő oxigén mennyiségét, a belélegzett gázok összetételét és az egyéb szükséges paramétereket. A műtét végén megszüntetjük az altató hatású szerek adását, majd ha már kellően éber lett betegünk, szétkapcsoljuk az altatógépről. Az altatás után még aluszékonyság fennállhat, ami alatt fokozott figyelemmel kísérjük állapotát.

2. A helyi érzéstelenítés, más néven regionális érzéstelenítés

Ekkor hosszú vékony tűn keresztül helyi érzéstelenítő hatású gyógyszert adunk be a gerincvelő, vagy a műtési területhez futó idegek közelébe.

A gerincvelő közeli érzéstelenítéssel körülbelül a köldök szintje alatti testrész fájdalomérzése iktatható ki, ami az alsó végtagokon, a csípő tájékokon, az alhason végzett műtétekhez és a császármetszéshez nyújt fájdalommentességet. Mivel ez az eljárás a vérnyomást csökkenti, a műtét előtt 1-2 palack infúziós folyadékkal készítjük elő betegünket.

BETEGTÁJÉKOZTATÓ

ALTATÁS, ÉRZÉSTELENÍTÉS (RÉSZLETES)

TÁJ/1341

Egyik módszer szerint a gerincvelőt közvetlenül körülvevő folyadékterbe adjuk a helyi érzéstelenítő szert, ez az úgynevezett spinális érzéstelenítés.
A másik módszernél a gerincvelő burkait körülvevő úgynevezett epidurális térbe vezetünk be vékony műanyag kanült és azon keresztül adunk helyi érzéstelenítő, vagy fájdalomcsillapító hatású gyógyszert.
A felső vagy az alsó végtagokon végzendő műtétekhez a műtéti területet ellátó idegfonatok, idegek közvetlen helyi érzéstelenítése kínál további lehetőséget.
A helyi érzéstelenítés során a monitorokkal követünk minden szükséges életműködési jellemzőt, hasonlóan az altatáshoz.

A különféle érzéstelenítési módok előnyei és hátrányai

Az általános érzéstelenítés előnyei

Az altatás bármilyen műtéti beavatkozáshoz megfelelő érzéstelenítési forma, szemben a helyi érzéstelenítés behatárolt alkalmazhatóságával.
Mivel teljesen kiiktatja a műtét alatt az éberséget, betegünk nem fog emlékezni semmire, a műtétről nem lesznek kellemetlen emlékei.

Az általános érzéstelenítés kockázata, szövődményei

Az altatás öntudatlan állapotot hoz létre gyógyszerekkel, ami gyengíti a légzést és kikapcsol bizonyos fontos védekező reflexeket is. Ezzel függ össze a legfontosabb veszély, a műtét alatt hányás és a váladék belégzése. Ezt többféle módszerrel tudjuk kivédeni.

Sajátos egyéni adottságok miatt néha a beteget az altatógéphez kapcsoló légcső tubus behelyezése nehézségekbe ütközik, ekkor betegünket fel kell ébreszteni még a műtét előtt, majd az érzéstelenítést más módszerrel oldjuk meg a műtétig.
Általában elmondható, hogy az altatást nem ritkán követi émelygés, hányás, még akkor is, ha csillapító gyógyszerekkel igyekszünk azt kivédeni.

A vezetéssel érzéstelenítés előnyei

Mivel a beteg éber - csupán kis adag nyugtatót adunk a műtétig - az előbb említett szövődmények nem jelentkeznek. Nagyobb felmérések azt mutatják, hogy a helyi érzéstelenítés biztonságosabb módszer az altatáshoz képest.
Műtét után hamarabb ihat-ehet betegünk, ritkább az émelygés, a hányás. Külön előny, hogy a beteg követheti a vele történő eseményeket és nem követi műtétjét aluszékony állapotban.

BETEGTÁJÉKOZTATÓ

ALTATÁS, ÉRZÉSTELÉNÍTÉS (RÉSZLETES)

TÁJ/1341

A vezetékes érzéstelenítés kockázata, szövődményei

Mint már említettük, ez a módszer nem alkalmazható csak az alsó testfél, a végtagok és a szem bizonyos műtéteihez.

Egyes állapotok - például a gerinc, a véralvadás betegségei, bizonyos gyógyszerek szedése - kizárják ezen eljárás alkalmazását.

Bár igen hatékony szereink és eljárásaink vannak, előfordul, hogy ez a technika nem biztosít tökéletes érzéstelenséget, ami miatt ritkán el is kell altatnunk betegünket.

A vezetékes érzéstelenítést igen ritkán múltó fejfájás, derékfájás, érzészavar kísérheti.

Az Ön műtétére és állapotára vonatkozó kockázatról az érzéstelenítést végző orvosa tud további részletes felvilágosítást adni.

A műtét előtti időszak

Önnek érdeke és joga is, hogy pontosan megismerje az Ön előtt álló eseményeket. Az érzéstelenítést végző orvos a műtét előtti napon fel fogja keresni Önt, és tőle további felvilágosítást kaphat. Bármilyen kérdésével, bizalommal fordulhat hozzá, azokra köteles választ adni.

A műtét reggelén - az utolsó 6 órában - már nem ehet, nem ihat! Kérjük, ne dohányozzon! Ha sajátos sebészi előkészítésre van szükség - például a beleket kitisztító beöntésre, vizeletelvezető katéter behelyezésére, stb. - az kora reggel meg fog történni. Javasoljuk, hogy ha állapota lehetővé teszi, műtét előtt zuhanyozzon le! Szokásos gyógyszerei közül csak az érzéstelenítést végző orvos által elrendeltek vegye be, csupán egy korty vízzel! Mivel erősebb nyugtatóhatású gyógyszereket is szoktunk elrendelni, azok bevétele - vagy az injekció megkapása - után már maradjon ágyban, ne keljen fel!

A kivehető fogprotézisét távolítsa el, az maradjon a kórteremben vagy küldje haza. Vegye le ékszereit, karóráját. Adja át megőrzésre az osztályvezető főnővérnek, vagy küldje haza hozzátartozójával.

Mossa le a körömlakkot, szemfestéket, szájrúzszt magáról. Szemüveget, kontaktlencsét és hallókészüléket hagyja a kórteremben. Fehérneművel vagy más személyes öltözékkel nem mehet műtőbe, csak kizárólag kórházi hálóingben.

A műtét alatti időszak

A műtőbe való beszállítását követően először a szükséges monitorokat kapcsoljuk Önhöz. Vénaszúrás után a gyógyszereket, majd infúziót adunk.

BETEGTÁJÉKOZTATÓ

ALTATÁS, ÉRZÉSTELENÍTÉS (RÉSZLETES)

TÁJ/1341

Altatása alatt, a nagyobb mértékű vérveszteség pótlása miatt szükség lehet transzfúzióra. A ma használatos vérkészítmények szakszerűen kivizsgáltak. További kérdéseivel, kéréseivel forduljon érzéstelenítő orvosához! Szükség lehet a branül behelyezése nagyvénákba és azon keresztül gyógyszerek adagolására, katéter felvezetésére, a húgyhólyagba a vizelet pontos mérésére, mellkasdraen bevezetésére a mellűrbe az oda bekerült levegő leszívására. Ezek szükségessége menet közben is felmerülhet, amit nem mindig lehet előre kiszámítani.

A műtét utáni időszak

A műtét végén felébresztjük Önt, majd kellő éberség és kielégítő általános állapot után az ébredő helyiségből a (sebészeti) osztályra szállítjuk vissza Önt. Ha állapotuk ezt nem teszi lehetővé, vagy érdekük úgy kívánja, őrzőben, intenzív osztályon további lélegeztetést és egyéb kiegészítő kezelést alkalmazunk.

A műtét után előfordulhat émelygés, hányás, amit gyógyszerekkel megelőzünk és kezelünk. Általában hosszabb-rövidebb ideig infúziókat adunk a folyadék és egyéb életfontos anyagok pótlására, amíg az ivás és evés képessége helyre nem áll. Bizonyos műtéti beavatkozások után - például nyelőcső-, gyomor- vagy bélműtétek után - bizonyos ideig nem szabad szájon keresztül semmit sem fogyasztania. *További részletekről a műtétet végző sebész kollégánk ad Önnek felvilágosítást!*

A műtéti fájdalom csillapítására már a műtét alatt adunk Önnek gyógyszereket, majd az ébredés után szükségletei szerint folytatjuk azok adagolását. *Az Ön esetében szóba jövő fájdalomcsillapítás eljárásokról kérdezze meg érzéstelenítését végző orvosát!* Fontos, hogy Ön minél hamarabb igyekezzen majd felkelni a műtét után, hogy erejét visszanyerve sietesse gyógyulását!